

KURYER LITEWSKI.

w Wilnie we Szrodę dnia 31 Maja r. s. 1833 Roku.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St.-Petersburg dnia 20 maja.

O podróży CESARZA JEGOMOŚCI, otrzymane są następujące urzędowe wiadomości:

Euga 16 maja. „CESARZ JEGOMOŚĆ raczył przybyć do miasta *Eugi*, dnia dzisiejszego, o godzinie gley wieczorem, i stanąć w przygotowanym dla NAYJAŚNIERSZEGO PANA domu, tutejszego kupca *Kożewnikowa*, gdzie raczył pić herbatę; potem czynił przegląd rozłożonej w mieście *Eudze* i jego powiecie półku Jego Wysokości Xiążęcia *Eugeniusza Wirtemberskiego*, poczem o godzinie 11tej z północy, raczył wyjechać traktem do miasta *Dyneburga*, w pożądanym stanie zdrowia.”

Pskow 17 maja. „Jego CESARSKA MOŚĆ, w podróży Swej do *Kiewa*, w pożądanym stanie zdrowia przybył do miasta *Pskowa*, dnia wczorajszego, o godzinie 12tej z południa, i stanął w domu odstawnego Sztabs-Rotmistrza *Nazimowa*. Dzisiaj o godzinie gley zrana, NAYJAŚNIERSZY PAN raczył być w tutejszym Soborze Katedralnym S. Trójcy, powitany przez Naysprzowieleńszego *Metodyusza*, Arcy-Biskupa *Pskowskiego*, *Inflantskiego* i *Kurlandzkiego*, na czele znacznieszego Duchowieństwa, z Krzyżem i Święconą wodą, przy mnogim zgromadzeniu ludu. Po wysłuchaniu modlitw i po oddaniu czci obrazowi Przenajświętszej Bogarodzicy i relikwii Świętych prawowiernych Xiążąt *Pskowskich Gabryela i Domanta*, NAYJAŚNIERSZY PAN, po wyjściu z Soboru, czynił przegląd rozłożonych za miastem wojsk 3ciej Dywizyi Grenadyerów, a potem raczył powrócić do miasta dla obejrzenia znajdujących się w niem różnych miłosiernych zakładów.

Sankt Petersburg d. 23 maja.

D. 17 maja, o godzinie 1ej z południa, CESARZ JEGOMOŚĆ, wyjechał z *Pskowa*, traktem do *Dyneburga*; na pierwszej stacyi od *Pskowa* w *Hlotach*, NAYJAŚNIERSZY PAN miał obiad, a d. 18go o godzinie 11tej z północy, w pożądanym stanie zdrowia, przybył do *Dyneburga*, gdzie został P. Jenerała Marszałka Polnego Xięcia *Von-der-Osten Sackena*, oczekującego na przybycie Jego CESARSKIEJ MOŚCI. (*Gaz. S. Petersb.*)

— Jest pewnego Oficera z *Dyneburga* do swego przyjaciela w *St. Petersburgu*.

Natychmiast po przybyciu do *Dyneburga*, CESARZ JEGOMOŚĆ, przeprowadzany tylko przez Oficera Inżynierów, któremu polecony był nadzór budowlany twierdzy, Jenerał-Adjutanta Hrabie *Benkendorfa*, Adjutanta Króla Pruskiego Majora *Raucha*, raczył oglądać roboty twierdzy i szanica przedmostowego z tamtej strony rzeki. NAYJAŚNIERSZY PAN obejrzał wszystkie do najsilniejszych szczegóły, doświadczonem okiem byłego Naczelnika wydziału Inżynieryjnego, a przy wyjeździe raczył oświadczyć NAYWYŻSZE SWE zadowolenie. Ogrom robot około fortyfikacyi tej twierdzy zadziwia wszystkich znawców. Jeżeli wystawisz sobie, że, w tymże czasie, w *Kronstadtzie* wykonywają się wspaniałe roboty, *Kijow* utwierdza się podług olbrzymiego planu, w *Brześciu* wznosi się twierdza pierwszego rzędu, w *Bobruysku* doprowadzają do końca warownie, w *Kiewu*, *Modlinie* i *Staszewie* robią nowe, a w *Warszawie* wznoszą cytadelę i przedmostowy szaniec, tedy, prawdziwie, musisz się zdziwić czynności nadwyzwyczajnej i śródkom naszego Rządu.

D. 19go Jego CESARSKA MOŚĆ raczył oglądać część pierwszego Korpusu Piechoty, zostającego pod dowództwem Jenerał-Adjutanta Hrabiego *Von-*

der-Pahlena. Piechota, Artyllerya, i *Lubieński* półk huzarski zasłużyły na NAYWYŻSZĄ pochwałę. Widzieliśmy tu pod bronią około 30,000 ludzi, nadwyzczaj pięknie odzianych, rzeskich, ożywionych najlepszym duchem, i uszczęśliwionych obecnością ukochanego MONARCHY, który uznał godnymi naysławniejszej pochwały za ich zasługi, okazane w ostatniej wojnie pod naczelnictwem walecznego ich Jenerała. (*Pszcz. Półn.*)

— 10 b. m. odbył się tu w *Petersburgu* wielki przegląd wojsk Oddzielnego Korpusu Gwardyi, zakładów wojskowo-naukowych i innych, znajdujących się w stolicy i okolicach oddziałów. N. CESARZ JEGOMOŚĆ rozkazem dziennym, w dniu tymże danym, raczył wynurzyć szczególną i zupełną SWĄ wdzięczność Dowódcy Korpusu WIELKIEMU Xiążęciu JEGOMOŚCI *Michałowi*, a zupełne zadowolenie podkomendnym Jego Dowódzcom i wszystkim Oficerom. Żołnierze otrzymali po 2 ruble, po 2 funty mięsa i 2 porceje wódki. (*Tyg. Pet.*)

— Przez NAYWYŻSZE Ukazy J. C. M., do Rządzącego Senatu wydane:

D. 20 kwietnia. Kurator *St. Petersburgskiego* Wydziału Szkolnego, Rzeczywisty Radzca *Borodina*, przy uwolnieniu od tego obowiązku, naysławniey mianowany Radzca Tajnym i otrzymał rozkaz zasiadać w Rządzącym Senacie.

D. 2 maja. Nie mający przy Dworze J. C. M. żadnego obowiązku, Okulista, Radzca Stanu, *Józef Rejneri*, uwolniony zupełnie ze służby, z pensją po 2,000 rub. na rok.

D. 5. maja. Zostający przy *Moskiewskim* Wojennym Jenerał-Gubernatorze do osobnych poleceń, Rzeczywisty Radzca Stanu, *Teodor Turgieniew*, zgodnie z przełożeniem Rządzącego Senatu, na własną prośbę, dla zruynowanego zdrowia, zupełnie uwolniony ze służby.

Prezydentem *Jarosławskiej Izby Cywilnej* naysławniey potwierdzony, Sztabs-Kapitan *Dymitr Filosofov*, a Sędzią tamecznego Sądu Sumnionego Podpółkownik *Andrzej Hlebow*.

Znajdujący się przy *Moskiewskim* Głównem Archiwum Ministerium spraw zewnątrznych, Radzca Kollegialny *Alexander Baskakow*, zgodnie z przełożeniem Rządzącego Senatu, podług własnej prośby, dla osłabionego zdrowia, zupełnie uwolniony ze służby, z naysławniejszym wyniesieniem, na podstawie ukazu 18 lutego 1762 roku, na Radzcę Stanu.

D. 12 maja. Prezydentem *Ołoneckiej Izby Cywilnej* naznaczony Prokurator Gubernialny *Kazimierz*, Radzca Kollegialny *Michajłow*.

Znajdujący się do osobnych poleceń przy Prezydencie Towarzystwa Opieki Więzień, Radzca Dworu *Szklarewicz*, mianowany Radzca Kollegialnym.

Architekt domu byłego Głównego Sztabu J. C. M., gley klasy *Franciszek Rusko*, za wyслугę w teraźniejszej randze lat ustanowionych, na podstawie ukazu 21 marca 1812 roku, podniesiony do 8mej klasy, ze starszeństwem od dnia 2 stycznia 1833 roku. (*Gaz. Senac.*)

D. 13 b. m. Zostający w obowiązku Ochmistrza Dworu Rzecz. R. St. Xiążę *Gagarin*, na własną prośbę, otrzymuje uwolnienie od zarządu *Petersburskich CESARSKICH teatrów*; na miejsce jego sprawować ma obowiązki Dyrektora tychże teatrów Mistrz Obrzędów Radzca Stanu *Gedeonow*, z zachowaniem urzędu u Dworu; na miejsce zaś tego ostatniego, zostający w stopniu Szambelana Radzca Kol., *Baron Bode*, mianowany Radzca *Moskiewskiego* Kantoru Dworu.

Do Kantoru Dworu.

Mianowani (w liczbie innych) Kawalerami orderów: *S. Anny 3ciej klasy*. 28 kwietnia. Gubernialny Komornik Mohylewski Radzca Dworu *Kłodnicki*; *S. Stanisława 4tej klasy*. Tegoż dnia, Radzca Izby Sądu Cywilnego Wileńskiego Asesor Kollegialny *Witanowski*; Radzcy Honorowi: Sekretarz Izby Sądu Kryminalnego Białostockiego *Rumel*, i Strapczowie Powiatów: Zwienigorodzkiego *Szumow* i Mścisławskiego *Tolpyha*.

30 kwietnia. Na przedstawienie Kanclerza Orderów Rosyjskich mianowani Mistrzami Obrzędów z noszeniem znaków urzędniczych przy orderach: *S. Katarzyny*, Rzeczn. Radzca Stanu *Xiażę Jusupow*, z zachowaniem zarządu ekspedycji znaku niepoślakowanej służby; *S. Aleksandra Newskiego*, Rzeczn. R. St. Hr. *Zawadowski*, i *S. Anny 1szej klasy*, Mistrz Obrzędów Dworu Hr. *Szuwatow*, który przytém ma zarządzać ekspedycją tegoż orderu.

3 b. m. Starszy Adjutant Głównego Sztabu 1szej Armii, w wydziale Sztabu Jeneralnego Podpułkownik *Poznański*, mianowany Kawalerem *S. Anny 2giej klasy*.

Rozkazy Cesarzkie, oznajmione Rządzącemu Senatowi.

Przez *P. Ober-Prokuratora Najświętszego Synodu*. Kapelan 2go półku karabinierów *Simeon Pieunow*, 22 kwietnia b. r. otrzymał ozdoby tegoż Krzyża, w nagrodę, iż nawrócił 147 kantonistów wyznania żydowskiego na wiarę chrześcijańską.

Przez *P. Ministra Sprawiedliwości*. *N. Cesarz* Jęgomość raczył w dniu 25 kwietnia, zatwierdzić wybor przez Szlachtę na Kuratorów Honorowych Gimnazjów Kijowskiego Kamerjunta *Hrabie Zawadowskiego* i *Tauryckiego*, Sztabś-lekarza *Radzcę Stanu Muhlhausena*.

— Do czasu urzędzenia Kazańskiego Uniwersytetu, podług nowej Ustawy i prawideł, *N. Pan*, w d. 25 kwietnia, raczył rozkazać, pozostawić zwyczajnego Professora *Radzcę Kol. Łobaczewskiego*, w obowiązku Rektora tegoż Uniwersytetu.

— *N. Cesarz* Jęgomość, 28 kwietnia, raczył oświadczyć *Swe Monarsze* zadowolenie Prezydentom Izby Sądu Cywilnego: *Mohylewskiej Kollegialnemu Asesorowi Szebeka*, *Witebskiej dymisjonowanemu Sztabś-Kapitanowi Milkiewiczowi*, *Wileńskiej Syrciowi* i *Grodzieńskiej Wolskiemu*, za szczególnie gorliwą ich służbę i nieprzerwane prace.

— *Ukazy Rządzącego Senatu*. 1) 2 maja, (z *Heroldyi*) Z zaleceniem, iżby przy wydawaniu świadectw na stan dziedzicznego pocztowego obywatelstwa, osobom stanu kupieckiego, zbierane były, z kąd należy, wiadomości: azali nie ponieśli oni bankructwa i nie byli obwinieni sądowym wyrokiem.

2) 12 maja, (z 1go Depart.), o zamknięciu komisji, ustanowionej w przedmiocie pożyczki Moskiewskiej.

3) Tegoż dnia, (z tegoż Depart.) Z rozwiązaniem, iż sierotom urzędników Gabinetu *Cesarzskiego* i Departamentu Dóbr Rodziny *Cesarzskiej*, niemającym ani oycy, ani matki, ma być wydawana, pooddzielnie każdej osobie, trzecia część pensji ich oycy. (*Tyg. Petersb*)

— Liczba okrętów przybyłych do portów: d. 18 do Kronsztadzkiego 249; d. 15 maja do Ryskiego 296; d. 13, do Lipawskiego 63; do Windańskiego 16.

— Rzeka *Onega* pęściła d. 3 maja.

— D. 25 kwietnia, w mieście *Renni*, około końca godziny 5tej wieczorem, dało się uczuć trzęsienie ziemi, nietrwające nad 20 sekund. (*Pcz. Półn.*)

Warszawa dnia 3 czerwca.

Na czas niebytności *J.W. Jenerała* jazdy Hr. *Witt*, mianowany zastępcą, jako *Jenerał Gubernator Wojenny Warszawy i województwa Mazowieckiego*, *J.W. Jenerał-Adjutant J. C. K. M.*, *Jenerał Porucznik Pankratjew*, Członek Rady Administracyjnej Królestwa. (*Gaz. War. Codzien.*)

Pruss.

Berlin dnia 1 czerwca.

Na otrzymaną przez Królewski Rząd w Poznaniu wiadomość, że różne osoby, będące w podejrzeniu, iż miały udział w karygodnym przedsięwzięciu owych zbrojnych band, które niedawno w Królestwie Polskiem usiłowały zaburzyć spokój publiczny, mogłyby szukać sposobów przekroczenia tutejszej granicy, aby w Poznańskiem uciec surowości praw, widzi się wspomniany Rząd spowodowanym, zwrócić uwagę w urzędowym dzienniku na następujące 10 osób: na braci *Walentego*, *Faustyna*, *Wincentego* i *Antoniego Sulimirskich*, *Nepomucena Chrzanowskiego*, braci *Kazimierza* i *Leopolda Potockich*, *Alexandra Tarkowskiego*, *Antoniego Organiszczaka* i służącego *Wincentego Sulimirskiego* imieniem *Antoniego*, który w czasie rewolucyi służył w 2gim pułku strzelców konnych. (*Gaz. War. Codzien.*)

Austria.

Wiedeń d. 23 maja.

Posel francuzki, *Hrabia St. Aulaire*, otrzymał przez gońca wiadomość z Konstantynopola z dnia 8. t. m., iż *Porta* odstąpiła *Ibrahimowi Paszy* obwód *Adana*, z kąd powszechnie wnoszą, że pokój zawarty został. Do kilku tutejszych handlowych domów nadesłano także listy z tego dnia, lecz żaden nie wspomina o tym, nader ważnym wypadku, wystawiając tylko pokój, jako jeszcze problematyczny. Ile też nam wiadomo, nie otrzymał nasz Rząd do tej chwili nic urzędowego w tej mierze z Konstantynopola.

— Dnia 25 —

Listy handlowe z Konstantynopola daty 5 maja donoszą, iż *Sułtan*, nie mogąc przyjsć do końca z coraz nowszymi wymaganiami *Mehemeda Ali* i *Ibrahima Paszy*, gdyż obaj razem i każdy z osobna żądają dla siebie nowych przyzwoleń, postanowił oddać cały spór Wschodu pod rozstrzygnięcie Konferencyi Europejskiej pięciu Wielkich Mocarstw: *Rossyi*, *Austrii*, *Francyi*, *Anglii* i *Pruss*. Konferencya ta, złożona z pełnomocnych ministrów, ma się zgromadzić na jedney z wysp *Jonńskich*. (*Gaz. War. Codzien.*)

Niemcy.

Monachium d. 16 maja.

W marcu i kwietniu umieszczono w gazecie rządowej 192 wiadomości o emigracyach. Cała liczba od stycznia b. r. z obwodu nadreńskiego wywędrowanych, wynosi 2.500 głów. Większa część poszła do Ameryki; jednak w ostatnich dwóch miesiącach 117 do Polski wywędrowało. (*Gazeta War. Codzien.*)

Szwajcarya.

Na posiedzeniu dnia 13 maja, Sejm otrzymał wiadomość, o urzędowym uwiadomieniu francuzkiego Ministra spraw zewnętrznych do sprawującego interesa Francyi przy związku Szwajcarskim, iż powrót do Francyi Polakom, którzy się udali do Szwajcaryi, jest zupełnie wzbroniony. (*Journal de St. Peter.*)

Włochy.

Turyn d. 11 maja.

Dnia 7 maja w *Montone*, w zięztwie *Monaceńskiem*, wybuchnął bunt. Po przyjeździe jakiegoś cudzoziemca z Francyi, zebrało się około niego do 50 podzienników i rybaków, którzy poczęli krzyczeć: „Niech żyje rzeczpospolita!” Wkrótce jednakże buntownicy zostali rozproszeni i przywrócono spokójność. W potyczce z wojskową kolumną pojmano dwóch braci *Maletto*, z których jeden umarł z odniesionej rany. W buncie tym, mieszkający *Montoneńscy* (których liczą 4.000) nie mieli najmniejszego uczestnictwa, i okazali najwyższą pogardę dla jego hersztów. (*Gaz. St. Peter.*)

Francya.

Paryż dnia 24 maja.

Zapewniają, iż Rząd, na uwolnienie *Xiężney*

Berry, tylko pod tym jedynie warunkiem zezwolił, iż zaraz po przybyciu swoim do Włoch, deklaracją z dnia 10 lutego r. b. potwierdzi.

Jenerał Savary, wytrzymałszy operację, przez Doktora Dupuytren uczynioną, przychodzi zupełnie do zdrowia.

Król i rodzina Królewska mają się z Neuilly udać do zamku Eu w Normandii, gdzie znaczną część lata mają zahaczyć.

Korweta, *la Saone*, od czasu przeznaczenia jej do przewiezienia Xiężny Berry do Palermy, nazwana korwetą *Agathe*, stanęła już pod murami cytaдели Blaye, gdzie zatrzymać się ma, dopóki Xiężna nie będzie w stanie odprawić tej podróży; zresztą urządzenie tego okrętu jest bardzo proste.

Jenerał-Porucznik Soult przeniesiony został do służby nieczynnej, a naczelne jego dowództwo w Arriège, Aude i wschodnich Pyreneach zostało zniesione.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby Deputowanych, zdał sprawę P. Schonen, względem projektu o rozwodach małżeńskich, i wnosil dodatek, aby małżonkom, którzy się już raz rozwodzili, powtórnego rozwodu nie dozwolono. Potem głosowano nad projektem do prawa względem greckiej pożyczki, który, po niejakiach rozprawach, 175 głosami przeciw 112 przyjęty został.

Według otrzymanych wiadomości z Genewy z dnia 18 t. m., przedsięwzięto w Chambery i Annecy przez władze Sabaudzkie liczne aresztowania; pomiędzy uwięzionymi osobami znajduje się Piemontczyk Isasa, tłumacz wielu dzieł wierszem Lorda Byrona.

Minister publicznego oświecenia, rozdzielił pomiędzy różne akademie, celem pomnożenia szkół elementarnych, 35,450 fr.

Deputowany Merilhou wezwany był wczoraj przez Króla do Neuilly, a zaraz potem rozszła się pogłoska, że mianowany został na miejsce P. Barthe W. Pieczętarzem.

Mówią powtórnie o planie ministrów, względem rozpuszczenia Izby Deputowanych, po zakończeniu teraźniejszych narad, i o celu utworzenia zupełnie ministerjalnej Izby. Wszyscy Prefekci otrzymali rozkazy, zdania sprawy o sposobie myślenia wyborców w Departamentach. Rezultat wskazuje: czyli ten plan będzie mógł być wykonany, lub nie.

Jenerał-Porucznik Valazé i były Kapitan inżynierów P. Choumera, pojedynkowali się z powodu sprzeczki, względem sposobu fortyfikowania Paryża, obadwa lekko ranieni, uściskali się serdecznie po skończonym pojedynku. Xiężę Wagram także został szpadą lekko raniony; przeciwnikiem jego był P. Montaigu, którego siostrze Xiężę nie miał dotrzymać danego słowa.

Pomiędzy Królem i Xięciem Decazes, miało zayść nieporozumienie, ponieważ Xiężę odmówił J. K. M. okazania listu, otrzymanego z Pragi.

— Dnia 25 —

Kommissya budżetowa będzie dziś zdawać sprawę względem budżetów ministerium: wojny, skarbu, marynarki i handlu. Zaproponowane odtrącenie od budżetowych wydatków, wynosi do 7 milionów, z których 6 milionów odtrącono od budżetu ministerium wojny. Ponieważ wszystkie zbrojownie są napełnione, odciągnęła zatem Kommissya od summy przeznaczonej na materjały artyleryczne 4 miliony, a żądane 2 miliony na obwarowanie Paryża całkiem przekreśliła, z powodu, iż na takowe przedsięwzięcie należy wprzód pozyskać oddzielne prawo. (z *Gaz. Codzienney*.)

— Ministrowie wzywali przez okólnik wszystkich deputowanych, którzy są urzędnikami stanu, aby regularnie przybywali na posiedzenia Izby Deputowanych.

— Inżynierowie placu w St. Omer otrzymali dnia 4 t. m. rozkaz uczynienia potrzebnych przygotowań, dla umieszczenia dwóch dywizyj pie-

choty, które mają być zebrane w obozie pod tém miastem.

— Jeżeli jest prawdziwém, pisze *Constitutionnel*, jak słyhać, ministerium wojny zajmuje się wielkim projektem militarnym, który przynajmniej w tym roku opóźni zmniejszenie ilości wojska. Mają jakoby utworzyć, bardzo rychło, w rozmaitych punktach Francji obozy instrukcyj i robot. Cztery z tych obozów byłyby umieszczone: jeden w Paryżu, drugi na granicy północnej, trzeci na granicy Alp, a czwarty na granicy Hiszpańskiej. Znaczna liczba Jenerałów i Sztab-Oficerów uda się tam dla przewodniczenia instrukcyi wojsk, i wszystkie pułki będą jedne po drugich wzywane, wedle bliskości każdego z nich garnizonu. Cztery inne obozy, nazwane obozami robot, będą założone w Wandei, oraz w Departamentach zachodnich, i będą szczególnie przeznaczone do utworzenia komunikacji w tej części Francji. Dwanaście milionów będzie wyznaczonych na roboty tych nowych obozów, utworzonych naksztalt obozów rzymskich. Będą one tak, jak obozy instrukcyjne, złożone z wojsk wszelkiej broni. Dodają, że Rząd postanowił te środki na radzie, odbytej w ministerium wojny, na której najznakomitsi nasi marszałkowie i część naszych lustracyi militarnych będzie wezwanych bez różnicy opinii politycznych.

— Listy z Rzymu donoszą, że P. Ouvrard nabył willę Mattei, dawniejszą posiadłość Xiążąt Farnezych. Nabycie to nadaje właścicielowi jego tytuł Xięcia.

— Czytamy w *Monitorze*: „Zastraszające wieści o stanie politycznym Senegalu rozsiane zostały w wielu miejscach handlowych, które mają stosunki z tą osadą, a mianowicie w *Bordeaux*. Rząd otrzymał od Gubernatora Senegalu depesze, które dochodzą do dnia 15 marca. Donoszą one, iż spokojność między osadą, a Maurami, bynajmniej nie została naruszona, i że handel gumą, opóźniony nieco przez środek roztropności, został znowu otwarty. Z resztą przedsięwzięto wszelką ostrożność, dla zapewnienia tam spokojności. (*Journal de St. Peter*.)

— Niedawno wyszło z druku polityczne dzieło pod tytułem: *Filozofia wygnania*, z którego przedmowy wyraźnie się pokazuje, iż napisane jest przez Barona Haussés, byłego Ministra morskiego za panowania Karola X i Członka Ministerium Polinjaka, który uciekł pod czas rewolucyi lipcowej do Anglii. Gazeta *le Temps* wcale pochlebnie mówi o tej książce, w której były Minister szczerze wyklada monarchiczny swój obraz myśli, a razem zapowiada, iż wkrótce wyda swoje pamiętniki.

— Podług wiadomości z *Nantes*, u jednego z tamecznych handlarzów odebrano mnóstwo zielonych i białych chustek do nosa z wyobrażeniem Xięcia *Bordeaux*.

— W *Guineńskiej* gazecie z dnia 11 t. m. wyrażono, że po rozwiązaniu Xiężny Berry, garnizonowi twierdzy *Blaye* zalecono przestrzegać jak największą spokojność. Bicie w bębny i wieczorny wystrzał z dział zostały na czas wzbronione.

— Gazeta *la France Nouvelle* udziela następujących wiadomości o rozmieszczeniu w Departamencie *des Landes* Polaków wychodźców, którzy znajdowali się w *Bergerac*: „Pierwszych dni kwietnia, wtenczas, kiedy Polacy, bawiaący w *Besançon*, opuścili Francją, i kiedy wybuchnął bunt we *Frankforcie*, między Polakami w *Bergerac*, postrzegac się także dawało szemranie; niektórzy z nich krzyczeli: „Niech żyje Rzeczpospolita!“ Rząd wydał rozkaz wysłania ich i ukarania wedle prawa. Wkrótce potem, Podpułkownik *Rostałowski*, w imieniu większej części bawiaących tam Polaków, odważył się na postępek, który nie zostawiał żadnej wątpliwości, o występny charakterze, i prawdziwey przyczynie wspomnianego buntowniczego poruszenia; posłał on dnia 24 kwietnia dla wydrukowania w gazecie *la Tri-*

*bu*ne adres do narodu Francuzkiego, napisany w nieprzyzwoitych i obrażających wyrazach przeciw Rządowi; kazano mu przeto wyjechać z Francji, i wybrać na miejsce swego pobytu Belgią, Anglią, lub północną Amerykę, gdyż Szwajcaryja, Włochy i Niemcy nie chciały już przyjmować wystających z Francji Polaków; dano mu także pieniądze na drogę. Lecz on, zamiast wypełnienia tego rozkazu, zaczął pobudzać swych towarzyszy do nierozsądnego oporu, i wpajać w nich fałszywe wyobrażenia o ich prawach i środkach. Wielu z nich oświadczyło, że nie uznają Francuzkiego Rządu, że za otrzymywaną pomoc, oni są obowiązani tylko narodowi i t. p. Szemranie codziennie się powiększało, i z tego powodu Rząd rozkazał wywieźć Podpułkownika *Rostakowskiego* i najniespokojniejszych jego towarzyszy, innych zaś rozmieścić w Departamencie *des Landes*. Potrzeba było użyć siły, dla wypełnienia tego rozkazu. Podoficerowie i szeregowi byli zamknięci w swych koszarach pod mocną strażą. Trzech wychodźców, chcąc się przebić przez żołnierzy, nabiegło na bagnety i zostali ranieni. Na koniec śmiałość i roztropność miejscowej władzy otrzymały górę. Podpułkownik i trzej oficerowie na piśmie obowiązali się wyjechać do Belgii, a dnia 11go zostali odwiezieni do *Bordeaux*, skąd udadzą się do pomienionego kraju morzem. Inni oficerowie z należytą ostrożnością zostali rozmieszczeni w rozmaitych okręgach.

— Z *Lyonu* piszą, że tameczni republikanie nie zupełnie odstąpili projektu dania balu, który mieli zamiar uskuteczyć dnia 12go maja, lecz nie mogli, z przyczyny wzbronienia ze strony miejscowej władzy. Z *Makonu*, *Burg* i innych miast pobliskich, posłano wojska do *Lyonu*. (z *Gaz. St. Peter.*)

ANGLIA.

London dnia 23 maja.

Onegdaj obchodzono 15 rocznicę urodzin Xięźniczki *Wiktorji* w *Kensington*. Wieczorem dawali *KK. II. MM.* wielką ucztę w pałacu *St. James*, dla Następczyny tronu.

Xiążę *Orleanu* przybył we czwartek z *Manchesteru* do *Liwerpoola*, gdzie przez majora miasta i inne władze uroczystie był przyjmowany.

Zawarta dnia 21 t. m. przedugodna konwencja z *Hollandją*, składa się z sześciu artykułów, z których pierwszy stanowi zniesienie embargo; 2gi przywraca rzeczy do stanu istniejącego przed wyprawą do *Antwerpii*; 3ci uwalnia jeńców *Hollanderskich*; 4ty stanowi rozem aż do ostatecznego traktatu; 5ty wolność żeglugi aż do tegoż czasu; 6ty otwarcie wolnej żeglugi na rzecę *Mozie* do tegoż samego czasu, za opłatą taryfy według układu *Mogunckiego*. Z wielkiem natężeniem oczekujemy ratyfikacji z *Hagi*.

Kapitan marynarki *Napier*, kawaler orderu *Lazienego*, odjechał ztąd do *Portsmouth*, żąd odplynie do *Oporto* na okręcie parowym. Mówią, iż, za zupełnem przyzwoleniem admirała *Sartoryusa*, ma objąć naczelne dowództwo jego eskadry.

P. Stratford Canning powróci tu z swoją rodziną w połowie czerwca, i wkrótce potem uda się na swoją posadę poselską do *Petersburga*. Według gazety *Globe*, osiągnął on zupełnie cel swego poselstwa w *Madrycie*.

W tych dniach zaskarżył, *P. Achilles Murat*, syn byłego Króla *Neapolitańskiego*, pewnego *Neapolitańczyka*, imieniem *Majorano*, przed sądem policyjny w *Marboughstreet*, iż oskarżony odgrażał się, zabić go przy pierwszej sposobności. Oskarżony został aresztowany, a skarżącemu kazano starać się o dowody.

— Dnia 24 —

Margrabia Palmella odjechał ztąd wczoraj do *Falmouth*, w celu udania się do *Oporto*. Ró-

wnocześnie z tymże pojechał także *Angielski Kapitan* marynarki, w zamiarze służenia na eskadrze admirała *Sartoryusa*. Dziś jeszcze więcej osób uda się do *Don Pedra*. Poczyniono także wszelkie przygotowania, do niezwłóznego przewiezienia na okrętach, różnych zapasów dla wojska i marynarki *Donny Maryi*. Marszałek *Solignac* znajduje się z resztą w daleko lepszym położeniu, niżeli jego przeciwnik; ma on także liczniejszą artylleryę i więcej amunicji.

Drugie odczytanie bilu, względem emancypacji żydów i przypuszczenia tychże do wszelkich praw obywatelskich, nastąpiło dnia onegdajszego.

Listy z *Madrytu* zapewniają, że dwór tameczny postanowił na koniec, w porozumieniu z innemi mocarstwami, położyć tamę walce w *Portugalii*.

P. Stratford Canning niema dopóty wyjechać z *Madrytu*, dopóki uznanie *Infantki* i wykonanie dla niej przysięgi nie nastąpi. (*Gaz. Codz. W. ar.*)

HISZPANIA.

Madryt dnia 7 kwietnia.

Dowiedziawszy się, że znajdujący się w tutejszej ulicy, *Kalle de Frankos*, pod N. 20 dom, w którym mieszkał niegdyś nieśmiertelny *Miguel de Cervantes Saavedra*, z przyczyny starości, ma być rozrzucony, Król rozkazał natychmiast podać właścicielowi projekt: czy nie sprzeda tego domu Rządowi, który na miejscu jego wystawi nową budowę, dla jakiegokolwiek naukowego celu. Lecz, gdy właściciel, nie zezwolił na to, tedy za jego zgodą, z rozkazu Króla, czynione zostało przez Ministra spraw wewnętrznych rozporządzenie, ażeby na fasadzie nowego domu, postawiony był biust marmurowy tego wielkiego pisarza ze stosownym pod nim napisem zło-temi literami, aby przynajmniej nie wygasła pamięć o miejscu jego mieszkania. Rzeźbiarzowi *Agredie*, Dyrektorowi tutejszej Akademii sztuk pięknych, polecone zostało przygotowanie tego biustu, i potrzebna na ten cel summa jest już wyznaczona.

— Jenerał major *de Michelena y Mendineta*, który się odznaczył w wielu bitwach przeciw wojskom Francuzkim marszałka *Suchet*, podczas wojny narodowej, umarł w *Hawannie*.

— Za radą lekarzy, Król nie pojedzie do *Aranjuez*, gdyż miejsce te nieco jest wilgotne; lecz przepędzi lato w *Pardo*. W tym za miastem leżącym pałacu mnóstwo jest teraz zajętych robotników reparacją pokojów. — Przygotowania do uroczystości, mających nastąpić z powodu wykonania przysięgi starszej *Infantei*, ciągle postępują. Ze strony Rządu i miasta niczego się nie zaniedbuje, żeby uroczystość ta była, ile można, najwspanialszą. Kościół *S. Hieronima*, w którym odbywać się będzie przysięga, obity amarantowym axamitem ze złotemi kutasami. Minister spraw wewnętrznych przez okólnik zalecił wszystkim władzom pocztowym na prowincjach, ażeby mu przedstawili szczegółowy raport o stanie dróg; czynnie on zajmuje się rozszerzeniem handlu wewnętrznego i obrotów, oraz ulepszeniem lądowej i wodnej komunikacji. Poczta komunikacja z *Francją* zostanie także urządzona tym sposobem, aby gazety paryżkie, zamiast dwa razy na tydzień, mogły być otrzymywane od-tąd codziennie. (z *Gaz. St. Petersburg.*)

Poprawa omyłki.

W Nrze 61 Kur. Lit., w liście do Moskwy, opisującym obiad *Monarszy*, dla właścicieli wyrobów rękodzielniczych *Rosyjskich*, zamiast: *WIELKIEGO XIĘCIA NIKOLAJA PAWEŁOWICZA MONARCHA* brał na ręce, — należy poprawić: *WIELKIEGO XIĘCIA NIKOLAJA NIKOLAJEWICZA* i t. d.

Observacje meteorologi- czne.	Czas Obserwacji.	Wysokość Barom.	Wys. Ther. Réau.	W i a t r.	Stan powietrza.
	d. 29 o 5 wieczor.	27 cal. 8,4 lin.	+ 15 stopni.	Zachodni.	Pogoda.
	d. 30 — — —	27 — 7,9 —	+ 16 — —	Półn.-Zach.	Chmury.
	d. 31 o godz. 3½ rano.	27 — 8,3 —	+ 8½ — —	Polud.-Zach.	Pogoda.

DODATEK